

שלחו להדפסה

גודל פונט

דעות

בארץ

תביעות לשון הרע - צוק איתן כמקרה מבחן

נראה כי עם התעצמות הקרבות בדרום, כך גוברת האלימות המילולית ברשתות החברתיות. אילו התבטאויות אינן נחשבות להוצאת דיבה ובאילו מקרים עלול הסטטוס הפוגעני לעלות לכותב אלפי שקלים

צבי גלמן

08:06, 01.08.14

4 תגובות

בימים האחרונים עמודי הפייסבוק עמוסים בפוסטים זועמים שמפרסמים גולשים ישראלים נגד חלקי אוכלוסייה שונים - ימנים, שמאלנים, תל אביבים, ערבים ישראלים ועוד. חלק מהסטטוסים נכתבים נגד חלקי אוכלוסייה או אפילו נכתבים בצורה מקוממת כנגד חיילי צה"ל. כך מתפתח במהירות דיון בשפה נמוכה הכולל העלבות אישיות. חלק מהפוסטים אף מתגלגלים לפתחם של מקומות העבודה, הנדרשים להתייחס לסטטוס של אחד העובדים.

הפוסטים המדוברים זוכים לאלפי תגובות ושיתופים מצד גולשים זועמים שמכלים את זעמם בכותבי הסטטוסים הפוגעניים. התגובות נעות מקלילות ונאצות, ממשיכות בדרישה לפטר את אותו אדם ממקום עבודתו, ומגיעות עד לפרסומים אישיים בעניין אופיו ותכונותיו של אותו אדם.

התגובות הרבות, המתח שבו מצויים חלק מהגולשים ותחושת הצדק, מושכות עוד ועוד גולשים להגיב ובאופן טבעי גורמות למגיבים להחריף את תגובתם, תוך תפיסה שאם ישנם שותפים רבים לתקיפה המילולית אזי היא חוקית ובגדר הנורמה. אולם טעות בידם, עם שוך הקרבות בדרום ודעיכת האלימות ברשת, עלולים גולשים רבים למצוא עצמם נסחפים בתוך גל של תביעות לשון הרע מבלי שצפו זאת כלל.

כלל אצבע לגולשים

מוטב כי כולנו, גם הגולשים בפייסבוק, נחשוב פעם נוספת לפני שנכתוב דברים שנצטע עליהם בהמשך. "כלל אצבע" לגולשים והמגיבים - יש להבחין בין אמירות כלליות, גם אם אינן בלשון ראווה, דוגמת קללות או "איחולים" פוגעניים, לבין ציון עובדות פוגעניות על אדם מזוהה. מבלי להידרש לדרך הביטוי שאיננה ראווה ומבלי להמליץ כמובן לנקוט בלשון גסה הרי שבדרך כלל קללות לא יחשבו כביטוי שמקים עילת תביעה בלשון הרע.

כך לדוגמה - במקרה שבו גולש רואה פוסט מקומם, ומגיב כי כותב הפוסט הוא "בן זונה", סביר להניח שהקורא הסביר שרואה את אותו הפוסט לא סבור כי אמו של אותו אדם שכתב את הפוסט עוסקת בזנות. ואולם, אדם שכותב בפייסבוק "אני עבדתי עם אותה בחורה והיא תמיד הייתה גנבת ורמאית", הרי שמדובר בציון עובדה שהקורא הסביר יכול להסיק כי היא נכונה, מה שמוביל לפגיעה אמיתית בשמו הטוב של אותו אדם. במצב שבו הכותב מצוין עובדה פוגענית על כותב הפוסט, הוא חושף עצמו לתביעת לשון הרע.

אנו חיים כיום בעולם שבו כל אדם יכול להביע דעתו בפני פורום של מאות ואלפי אנשים בכל רגע שיחפוץ. ריבוי הדעות יוצר תחושה כי החופש להתבטא הוא מוחלט. תחושה זו מובילה לפרסום אמירות מעליבות ואלימות, אשר מי שכותב אותן סבור שהוא פועל בצורה ליגיטימית ומותרת.

הנחה הזאת מוטעת מיסודה ומסוכנת. בקצב הנוכחי הרשתות החברתיות יהפכו עם

השנים לזכר פורה לתביעות לשון הרע. העובדה כי החשיפה בפייסבוק היא כה גדולה וכי כל מה שנכתב שמור ומתועד, תהפוך את התביעות לקלות ולפופולריות מאוד.

לכן לפני שאתם מגיבים לפוסט מקומם או פוגעני, ספרו עד עשר וחשבו אם זה באמת שווה אלפי שקלים.

הכותב הוא עורך דין ושותף בכיר וראש תחום לשון הרע במשרד אריאל שמר ושות'